

PORT
PAYÉ
HELLAS

'Ελεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: 'Ο Μητροπολίτης 'Αττικής και Μεγαρίδος ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

'Αριθμός φύλλου 198

1 Φεβρουαρίου 2007

Κατάθεση συντριβῆς

Τὴν προσέγγισή μου στοῦ ἐπαναστατημένο γήπεδο τῶν ἀθέ-
ων δέν τή διανοοῦμαι καί δέν τή βιώνω, ὡς δοκιμή σκλη-
ρῆς ἀπόκρισης στίς πολεμικές ἰαχές καί ὡς ἀπόρριψη τῶν
προσώπων, πού, μέ τόν ἕνα ἢ τόν ἄλλο τρόπο, στήθηκαν
στήν πολεμική ἔπαλξη καί ἄνοιξαν παρτίδα ἀμφισβήτησης
καί μάχης ἐνάντια στοῦ Πρόσωπο τοῦ Θεοῦ καί στήν 'Εκ-
κλησία Του. Κατά τή μακρότατη ἐκκλησιαστική μου διακονία, ὄχι
λίγες φορές, πίσω ἀπό τό ξάναμμα τῆς ὀργῆς, διέκρινα τή συν-
ταρακτική, ὑπαρξιακή ἀγωνία. Καί, στή συναρμοσμένη δέσμη τῶν
ἀντιρρήσεων, μαγνητισκόπησα τήν ἀπογοήτευση καί τήν πικρία,
πού ἀφήνει πίσω της ἡ δική μας-τῶν κατά τεκμήριο μελῶν τῆς
'Εκκλησίας-ἀσυνέπεια. 'Η ἀταίριαστη μέ τήν κλήση μας καί τήν
ὁμολογία μας, ἐκδίπλωση τῶν, πέρα γιά πέρα, ἐκκοσμικευμένων
ὀραμάτων μας. Καί ἡ θολή καί ἔνοχη καθημερινή πρακτική μας.
Μέ ἀπόθεμα ψυχῆς αὐτές τίς διαπιστώσεις καί τίς ὀδυνηρές ἐμπει-
ρίες, στέκομαι, μπροστά στούς ἄθεους ἀδελφούς μας, συγκλονισμέ-

νος. Ἀναγνωρίζω καί «καί ἰδίαν» καί «δημόσια», τό μερίδιο τῆς δικῆς μας εὐθύνης. Ἀρνοῦμαι τή χρήση τοῦ ἔντονα ἀντιρρητικοῦ, τοῦ ὀργισμένου καί ἐπιθετικοῦ λόγου. Καί δοκιμάζω νά ἐγκαινίσω ἐγκάρδια, πέρα ἀπό κάθε ἐγκόσμια σκοπιμότητα, κοινωνία ὑπάρξεων καί λιτό, τίμιο διάλογο, στά ἐρωτήματα, πού συνοδεύουν ὄλους μας καί μᾶς συγκλονίζουν κατά τή σύντομη ἢ τή μακρά πορεία τοῦ βίου μας.

Φίλοι μου καί ἀδελφοί μου, νοιώθω τήν ὑποχρέωση νά σᾶς ἐνημερώσω, ὅτι ὑπάρχουν δυό στοιχεῖα ἀρνητικά, τυπωμένα, μέ μελανά γράμματα, στό βιβλίο τῆς ἐκκλησιαστικῆς μας ἱστορίας. Αὐτά, ὄλους ἐσᾶς, σᾶς ἔχουν σκανδαλίσει καί σᾶς ἔχουν ἀποστασιοποιήσει ἀπό τήν ἀγαπητική κοινωνία τοῦ Σώματος Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἀλλά-σᾶς τό καταθέτω ὑπεύθυνα-καί ἐμᾶς, δέν μᾶς ἔχουν ἀφήσει ἀδιάφορους. Μᾶς ἔχουν στρατεύσει σέ ἐγρήγορη καί σέ ἀγώνα, γιά τήν ἀντιμετώπιση καί τήν ἀποσόβηση τῶν νοσηρῶν συμπτωμάτων τους, ὥστε νά διατηρεῖται ἡ ὑγεία, ἡ καθαρότητα καί ἡ χαρισματική δυναμικότητα, πού λιτανεύει ἡ Ἐκκλησία στή μακρά λεωφόρο τῆς ἱστορίας.

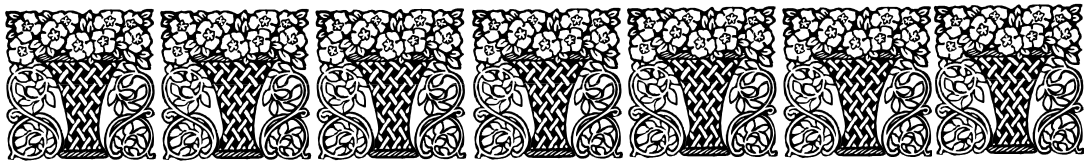
Τό πρῶτο σύμπτωμα, εἶναι ἡ-κατά καιρούς ἢ κατά περιφέρειες-εἰσροή νοσταλγῶν τῆς ἐξουσίας στίς ἐκκλησιαστικές ἡγετικές ἐπάλξεις, πού ὑφαρπάζουν τήν ὑπευθυνότητα καί νοσφίζονται, ἐγωϊστικά καί ἀντιευαγγελικά, τά θυσιαστικά προνόμια τοῦ ὑψηλοῦ, ποιμαντικοῦ λειτουργήματος. Καί τό δεύτερο, εἶναι ὁ ράθυμος βηματισμός κάποιων μελῶν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ Σώματος στούς τεχνικούς παραδείσους τῆς σύγχρονης, ἐγωκεντρικῆς καί ὑπερκαταναλωτικῆς κοινωνίας μας καί ἡ ἀπώλεια τῆς συνειδησιακῆς ἐγρήγορης καί τῆς ἠθικῆς ἀκεραιότητας.

Οἱ καταστάσεις αὐτές, ποτέ, μά ποτέ, δέν ἔγιναν ἀποδεκτές ἀπό τό ἀνύστακτο ἐκκλησιαστικό πλήρωμα. Ποτέ δέ νομιμοποιήθηκαν ὡς θεμιτές ἐκδηλώσεις τοῦ θρησκευτικοῦ βιώματος. Ἀντιμετωπίστηκαν, πάντοτε, ὡς πληγές. Προκάλεσαν πόνο. Καί διέγειραν ὀλόκληρη τήν ἐκκλησιαστική οἰκογένεια σέ ἀγώνα γιά τή θεραπεία τους ἢ τήν ἀπομόνωσή τους. Ὁ ἴδιος ὁ Κύριός μας, στά πλαίσια τῆς Ἀποκάλυψης Του καί τῆς σωστικῆς διδαχῆς Του, ἐπισημαίνει τή βαρύτητα καί τίς σκανδαλοποιεῖς συνέπειες τῶν

ποικίλων έκτροπων και άπλώνει τό θεϊκό Του χέρι, γιά νά σώσει και τούς ένοχους και τό άνυποψίαστο πλῆθος. Τό ίδιο και οί άγιοι Άπόστολοι παραγγέλλουν άδελφικά και συνιστοῦν μέ πατρικό ένδιαφέρον. «*Παραγγέλλομεν δέ ύμιν, άδελφοί, έν όνόματι του Κυρίου ήμῶν Ίησου Χριστου, στελλεσθαι ύμäs (νά αποχωρίζεστε) από παντός άδελφου άτάκτως περιπατουντος και μή κατά τήν παράδοσιν ήν παρέλαβον παρ' ήμῶν*» (Β' Θεσσ. γ' 6). Και, κατά προέκταση, οί Πατέρες και οί μεγάλοι Δάσκαλοι τής Έκκλησίας μας δέ σταμάτησαν ποτέ νά διδάσκουν. Νά απομονώνουν τά νόθα συνθήματα. Και νά οδηγούν σέ μετάνοια τούς παραχαράκτες τής άκεραιότητας τής πίστης και τής καθαρότητας του ήθους. Άν άφιερώσετε λίγο από τό γόνιμο χρόνο σας στό πλησίασμα των άγιων Πατέρων μας και στόν άνήσυχο στοχασμό τους, θά μείνετε κατά-πληκτοι. Θά έντυπωσιαστείτε, θετικά, από τήν άκεραιότητα του χαρακτήρα τους και από τήν κρυστάλλινη διαλεκτική τους. Και θά ένημερωθείτε γιά τούς άγῶνες, πού δρομολόγησαν, μέ κόπο και μέ θυσίες προσωπικές άπεριόριστες, γιά νά μείνουν κλειστές οί πύλες του Θυσιαστηρίου στίς κοσμικές έπεμβάσεις.

Η διακριτική επιφύλαξη και, πρό παντός, ή έμπονη αυτοκριτική άποτελοῦν τά δυναμικά άντισώματα του εκκλησιαστικού μας σώματος. Και-πρέπει νά τό υπογραμμίσω-άποτελοῦν και μοναδικό φαινόμενο στήν πορεία ή στήν άντιμαχία των ποικίλων κοινωνικών ομάδων. Σέ καμιά άλλη ομάδα ή συσπείρωση δυνάμεων δέ συναντᾶμε τήν έντιμη και έντονη αυτοκριτική, όπως τή συναντᾶμε στήν Έκκλησία Ίησου Χριστου. Οί άλλες ομάδες επικαλύπτουν τά λάθη, άκόμα και τά έγκλήματα και επαγγέλλονται πρόοδο και πολιτιστική αναβάθμιση. Η Έκκλησία κηρύττει μετάνοια. Άποκοπή από τά δεσμά του έγωκεντρικού σκοταδισμού και άνάπτυξη μέσα στό φῶς και στήν καθαρότητα του Παναγίου Πνεύματος.

Αδελφοί μου, πού σᾶς σκανδάλισαν οί έκτροπές κάποιων Αραιοφόρων ή κάποιων «άνδρων διψύχων» πού εἶναι άκατάστατοι «έν πάσαις ταῖς όδοῖς αυτών» (Ίακώβ. α! 8). Έκτιμείστε τήν αυτοκριτική τής Έκκλησίας, πού επιτιμάει και απομονώνει τούς «άτάκτως περιπατουντας». Και άγκαλιάστε Την, μέ άγάπη και έμπιστοσύνη.

Ίεραρχία 2006

Συνοδική πενία(3)

Άσπόνδυλο, άνευρο, άβουλο και άφωνο σώμα

Σύνοδος τής Ίεραρχίας τής Εκκλησίας τής Ελλάδος, πού πραγματοποιήθηκε από 10 έως 13 Οκτωβρίου 2006 δέν μās ξδωσε έρεθίσματα για ένθουσιαστική άποδοχή του έργου της. Άντίθετα. Ήσκαψε βαθύτερα τīs άνοιχτές και πυοροούσες πληγές. Και έκανε τήν άπογοήτευση και τήν όδύνη του έκκλησιαστικού πληρώματος άβάσταχτη.

Μιά από τīs άνεπίτρεπτα παράτολμες και άνεξήγητα προβληματικές άρχιεπισκοπικές παρεμβάσεις στίς συνειδήσεις τών Συνοδικών Συνέδρων ήταν ή προσπάθειά του νά έγκαθιδρύσει στους κενούς Μητρολιτικούς θρόνους, «διά τής πειθοūs» ή «διά τής βίας», πρόσωπα τής δικής του, άποκλειστικά, προτίμησης. Άνθρώπους του «Yes Sir» και του άποκρουστικού, κολακευτικού γλυψίματος.

Δειγματοληπτικά, μεταφέρω στους άναγνώστες μου τό σκεπτικισμό, τήν προβληματική και τά άναπάντητα έρωτηματικά, πού άφησε πίσω της ή έκλογή του νέου Μητροπολίτη Κορίνθου.

Κατά τήν έναρκτήρια Συνεδιάση του Ίεραρχικού Σώματος, ό πρόεδρος Χριστόδουλος άναφέρθηκε στην προοπτική τής πλήρωσης τής κενής Μητροπολιτικής έδρας Κορίνθου, μέ τīs έξης χτυπητές έπισημάνσεις:

«Ή Μητρόπολις Κορίνθου έκ τών άποστολικών, ιστορικών και περιφανών Ί. Μητροπόλεων τής Εκκλησίας μας, ζητεί Ποιμενάρχην άνδρα σοφόν, ίκανόν, έμπειρον και πνευματικόν και ή Ίεραρχία άσφαλώς θά έκλέξει τόν καταλληλότερον μεταξύ πολλών διά νά τόν άποστείλει εις Κόρινθον, εις διαδοχήν του άειμνήστου Παντελεήμονος και πρόσ έπιμελεστέραν και καρποβριθεστέραν ποιμαντορίαν κλήρου και λαού αύτής. Τοιαύτη εΐναι ή εύλογος άξίωσις του λαού του Θεού».

Ή έπίσημη ύπόμνηση τής εύλογης άξίωσης του Κορινθιακού λαού, ό σαφής προσδιορισμός τών προσόντων, πού πρέπει νά έχει ό ύποψήφιος και τής διαδικασίας, πού πρέπει νά ακολουθηθεί, για νά προκύψει τό έπιθυμητό άποτέλεσμα, μās κεντρίζουν σε κάποιες παρατηρήσεις.

1. Ὁ Ἄρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος διατύπωσε ἀνοιχτά καί διακήρυξε, ἐνώπιον ὄλων τῶν παρόντων μελῶν τῆς Ἱεραρχίας καί, διά τῶν ἀγωγῶν τῆς ἔντυπης καί τῆς ἠλεκτρονικῆς δημοσιογραφίας, στό λαό τῆς Κορίνθου καί στούς ἀπανταχοῦ γῆς ἀνύστακτους παρατηρητές τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἐξελίξεων, τήν πεποίθηση, ὅτι «ἡ Ἱεραρχία ἀσφαλῶς θά ἐκλέξει τόν καταλληλότερον μεταξύ πολλῶν διά νά τόν ἀποστείλει εἰς Κόρινθον».

Ἄλλά, πρῶτοι οἱ ἄμεσοι ἀποδέκτες αὐτῆς τῆς ἀρχιεπισκοπικῆς δήλωσης καί, κατά προέκταση, ὅλοι οἱ «παροικούντες» τήν τότε χηρεύουσα Μητροπολιτική περιφέρεια, ὅπως καί ὅλοι οἱ μνημένοι στίς ἐκκλησιαστικές ἴντριγκες ἐγνώριζαν, ὅτι, πρὶν συνεδριάσει ἡ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας, ἡ «ἐκλογή» εἶχε γίνεи στά μυστικά ἐνδιατήματα τοῦ κ. Χριστόδουλου καί εἶχε ἐπιβληθεῖ, μέ παιχνίδια συναλλαγῆς, μέ ἐντολές ἐπιτακτικές καί μέ ὑπομνήσεις ἀνειλημμένων δεσμεύσεων, στήν πλειοψηφία τοῦ ἐκλεκτορικοῦ σώματος. Μέ ἄμεσες, προσωπικές ἐπικοινωνίες, μέ τηλεφωνήματα καί μέ τήν ἔντεχνη διαβίβαση στό δημοσιογραφικό φόρουμ τῆς «ἐξακριβωμένης» (!!!) πληροφορίας, ὅτι ὁ συγκεκριμένος ρασοφόρος, στίς 10 Ὀκτωβρίου, μέ τήν ψῆφο (!!!) τῆς Ἱεραρχίας θά ἀναδειχθεῖ Μητροπολίτης Κορίνθου, ἐπέβαλε τή θέλησή του καί ἔπνιξε κάθε διαφορετική ἄποψη καί κάθε διαφορετική χρήση τῆς ἱεραρχικῆς ψήφου.

Ἔτσι, ὅλοι οἱ ἀρμόδιοι καί οἱ ἀναρμόδιοι ἤξεραν ποιός θά ἀναδειχθεῖ Μητροπολίτης Κορίνθου. Καί οἱ ἐφημερίδες πληροφοροῦσαν, χωρίς τήν παραμικρή ἀμφιβολία, ὅτι αὐτή εἶναι ἡ θέ-

ληση τοῦ Χριστόδουλου καί αὐτή τήν προτίμηση θά ἐπικυρώσει τό ἀσπόνδυλο καί ἄβουλο Ἱεραρχικό Σῶμα.

Ἄτυχῶς, γιά τόν Χριστόδουλο, στό θέμα αὐτό ὑπῆρξε καί μιά ἄλλη ἐμπλοκή, πού ἀπέδειξε, μέ ἀνοιχτά χαρτιά, ὅτι τήν ἐκλογή τοῦ νέου Κορίνθου τήν εἶχε ὀριστικοποιήσει ἐκεῖνος, μέ βρώμικες ἴντριγκες καί ὅτι ἡ ἐπίσημη κατάθεση τῆς βεβαιότητας: «ἡ Ἱεραρχία ἀσφαλῶς θά ἐκλέξει τόν καταλληλότερον μεταξύ πολλῶν» δέν ἦταν τίποτε ἄλλο, παρά μιά θολή ὑποκρισία, πού ἐπιστρατεύθηκε γιά νά καλύψει τήν ἀπάτη.

Κατά τήν προσυνοδική περίοδο, ὁ Χριστόδουλος εἶχε δώσει «ἀρχιερατική» (!!!)-διάβαζε πολιτικάντικη-ὑπόσχεση στόν Μητροπολίτη Θηβῶν Ἱερώνυμο, ὅτι θά ὑποδείξει γιά τό θρόνο τῆς Κορίνθου κληρικό τῆς Μητρόπολης Θηβῶν. Τήν τελευταία, ὅμως, στιγμή, ἀθέτησε τήν ὑπόσχεσή του καί ἐπιδόθηκε στήν ἐκβίαση τῶν μελῶν τῆς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας νά πριμοδοτήσουν μέ τήν ψῆφο τους τόν ἀρχιμανδρίτη Διονύσιο Μάνταλο. Ὁ Θηβῶν πληροφορήθηκε, ὅπως ἦταν ἀναμενόμενο, τή βρώμικη μεταστροφή τοῦ Χριστόδουλου καί «ἀναψαν τά λαμπάκια του». Καί, τή στιγμή, πού ἄρχιζε ἡ ψηφοφορία γιά τήν ἀνάδειξη τοῦ Μητροπολίτη Κορίνθου, κατέθεσε ἐνώπιον τῆς ὀλομέλειας τῆς Ἱεραρχίας τή διαμαρτυρία του, κατήγγειλε ἀνοιχτά τόν εὐτελισμό καί τήν ὀμηρία τοῦ Συνοδικοῦ Σώματος ἐκ μέρους τοῦ Ἄρχιεπισκόπου Χριστόδουλου καί ἀπεχώρησε.

Μέ δεδομένες αὐτές τίς σκοτεινές, παρασκηνιακές διεργασίες, πού εἶχαν προκαθορίσει καί δρομολογήσει τό ἀ-

ποτέλεσμα τῆς ψηφοφορίας, γεννιέται σέ ὄλους ἑμάς, τούς «ἐκ τοῦ μακρόθεν» παρατηρητές, τό ἐρώτημα: Αὐτή ἡ Συναγωγή τῶν Μητροπολιτῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἔτσι, ὅπως λειτούργησε καί ἔτσι, ὅπως χειρίστηκε τήν ὑπεύθυνη, Συνοδική ψήφο, ἦταν Σύνοδος, «ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι»; Ἦταν Σῶμα προικισμένο μέ τίς πύρινες γλῶσσες τῆς Πεντηκοστῆς καί μέ ἐξασφαλισμένη τήν ἐλευθερία ἔκφρασης τῆς προσωπικῆς γνώμης; Καί ἡ πράξη τῆς ἐπιλογῆς καί τῆς ἐκλογῆς τοῦ νέου Μητροπολίτη Κορίνθου ἦταν, «ἐν προσευχῇ», ἀναζήτηση τοῦ «σοφοῦ» καί «ίκανοῦ» καί «πνευματικοῦ» προσώπου, πού ἀξίωσαν οἱ Κορίνθιοι; Ἦ ἦταν μιά οἰκτρῆ παράσταση, μέ τήν καταχρηστική ἐπίκληση τῆς τιμημένης καί καταξιωμένης ἐκκλησιαστικῆς ἐπωνυμίας;

Ἡ εἰκονική «παραχώρηση», ἐκ μέρους τοῦ Χριστόδουλου, τῆς ἀρμοδιότητος καί τῆς εὐθύνης, γιά τήν ἐκλογή ἀξίου προσώπου στό Μητροπολιτικό θρόνο τῆς Κορίνθου, στό ἄνευρο σῶμα τῶν «κατ' ὄνομα» ἐκλεκτόρων, μοιάζει μέ εἰρωνικό φιλοδώρημα δυνάστη στούς καταπιεσμένους καί ἐξουθενημένους μουζικούς του. Ἦ, ἂν ἡ ἀναφορά του στόχευε καί στούς ἔξω τῆς Συνέλευσης, ἀνήσυχους παρατηρητές, μπορεῖ νά ἐξομοιωθεῖ μέ τίς ταρτουφικές διακηρύξεις «δῆθεν» δημοκρατικῆς νομιμότητος ἀπό τούς συγγερούς καταπατητές τῶν δημοκρατικῶν διαδικασιῶν καί τῶν ἀναφαίρετων δικαιωμάτων τοῦ πολίτη.

2. Ὁ πρόεδρος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας Χριστόδουλος, ἔχοντας στήν τσέπη του τίς δημευμένες ψήφους τῆς πλειοψηφίας, ἐθάρρυσε νά παίξει

θέατρο. "Ὅχι τοῦ λόγου ἢ τοῦ παραλόγου, ἀλλά τοῦ караγκιόζη. Μέ ὕφος καθαρά ὑποκριτικό, προσπάθησε νά πείσει(!!!) τούς Συνοδικούς Συνέδρους, ὅτι «Ἡ Μητρόπολις Κορίνθου ἐκ τῶν ἀποστολικῶν, ἱστορικῶν καί περιφανῶν Ἱ. Μητροπόλεων τῆς Ἐκκλησίας μας, ζητεῖ Ποιμενάρχη ἀνδρα σοφόν».

Ἄραγε, κείνη τῆ στιγμή, πού ὑπενθύμιζε στούς Συνειράρχες του, ὅτι ἡ Μητρόπολη Κορίνθου ζητάει ποιμενάρχη σοφό, συνειδησιακά ἦταν ἀναπαυμένος; Πίστευε, πῶς ἡ παρασκηνακή προβολή καί ἐπιβολή τοῦ Διονύσιου Μάνταλου, ὡς τοῦ νέου Μητροπολίτη Κορίνθου, ἀποτελοῦσε ἔντιμη ἀνταπόκριση στό αἴτημα καί στήν προσδοκία τοῦ Κορινθιακοῦ λαοῦ;

Ὁ «ἐκλεκτός» του ἦταν γνωστός στούς ἐκκλησιαστικούς κύκλους, ἐδῶ καί τρεῖς περίπου δεκαετίες, γιά ἄλλου τύπου ἐπίδοσεις. "Ὅχι, ὅμως γιά ἐνασχόληση μέ ἐπίπονες θεολογικές σπουδές καί γιά πρόκρισή του στό συγγραφικό ἄθλημα.

Προσωπικά, ὁμολογῶ, ὅτι, ἂν καί γνώριζα τίς ἐξωθεολογικές ἐνασχολήσεις τοῦ συγκεκριμένου ρασοφόρου, διαβάζοντας τῆ Χριστοδουλική ὑπόμνηση, ὅτι ἡ Κόρινθος θέλει σοφό ποιμενάρχη, μπλοκαρίστηκα. Ἄρχιση νά ἀμφιβάλλω γιά τήν ἐπάρκεια τῶν πληροφοριῶν, πού εἶχα συνάξει στό διάστημα τῆς τριακονταετίας, καί νά διερωτῶμαι γιά τήν ἀκρίβεια τῶν προσωπικῶν μου κρίσεων. Προτιμώντας νά ἀποδείξω λαθεμένα τά δικά μου συμπεράσματα, παρά νά ἀδικήσω τό νέο ποιμενάρχη τῆς Ἐκκλησίας, ἐπιδόθηκα στήν ἔρευνη. Ξεκίνησα νά ψάχνω, ὅσο μοῦ ἦταν δυνατό, νά ἀνακαλύψω στοιχεῖα, πού θά μέ ἔπειθαν, ὅτι, ἴσαμε

κείνη τή στιγμή, βρισκόμουν σε λάθος δρόμο. Ότι άδικοῦσα ένα νέο λειτουργό τῆς Ἐκκλησίας, ἔραστή και χαρισματικό ἀποταμιευτή τῆς σοφίας, ἱκανό νά ποδηγετήσει τό λαό τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κορίνθου στή γνησιότητα τῆς Ἀποστολικῆς και Πατερικῆς Παράδοσης και στήν καθαρότητα τοῦ Παύλειου ἤ-θους.

Ἔσκαψα στά θησαυρίσματα τῆς θεολογικῆς βιβλιογραφίας τῶν τελευταίων δεκαετιῶν. Φυλλομέτρησα τά ἐξειδικευμένα περιοδικά τῆς σχετικῆς ἔρευνας. Ἐτρεξα τίς σελίδες τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἐντύπων, ἀπό τῆς πρώτης ἴσαμε τῆς τελευταίας ἐπιλογῆς, μέ τό ποικίλο περιεχόμενο και τήν ποικίλη σκοπιμότητα τῆς ἔκδοσης. Καί... τό ἀποτέλεσμα ποιό ἦταν; Δέν βρῆκα πουθενά, μά πουθενά, οὔτε μιά σελίδα, οὔτε καν μιά ἀράδα, πού νά προέρχεται ἀπό τό συγγραφικό κάλαμο τοῦ σημερινοῦ Μητροπολίτη Κορίνθου Διονύσιου Μάνταλου.

Και διερωτήθηκα: Ποῦ τή βρῆκε τή σοφή παραγωγή τοῦ Μάνταλου ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος και ἠλεκτρίστηκε νά ἀναστατώσει ὀλόκληρη τήν Ἱεραρχία και νά τή μαντρώσει στήν ὑποχρέωση νά ψηφίσει αὐτόν και μόνο αὐτόν, ὡς Μητροπολίτη τῆς ἐμπερίστατης ἐκκλησιαστικῆς ἐπαρχίας τῆς Κορίνθου;

Ἵποψιάζομαι, ὅτι τήν ἴδια συνειδησιακή κρίση θά πέρασαν και θά περνοῦν ἀκόμη και ὅλοι οἱ Κορίνθιοι, πού ἔζησαν ἀπό πρῶτο χέρι τίς ἀτασθαλίες και τά σκάνδαλα τῆς προηγούμενης ἐκκλησιαστικῆς διοίκησης, πού παρακολούθησαν τίς ἀπανωτές παραπομπές τοῦ ποιμενάρχη τους στά ποινικά Δικαστήρια και τήν καταδίκη του σε

φυλάκιση και πού ἀπόμειναν νά κρατοῦν, στό εὐαίσθητο κιβώτιο τῆς καρδιάς τους, τήν ἀχνή ἐλπίδα γιά ἀξιοκρατική ἐπιλογή τοῦ νέου Ἐπισκόπου τους. Θά ψάχνουν και αὐτοί νά ἀνακαλύψουν τά τεκμήρια τῆς σοφίας τοῦ, ὄχι ἐκλεγμένου, ἀλλά φυτευμένου, Μητροπολίτη, γιά νά τοῦ προσφέρουν τήν ἐμπιστοσύνη τους και τήν ἐκτίμησή τους.

3. Ὑπάρχει και τρίτο, σοβαρότατο ἐρωτηματικό, πού ἐκδιπλώνεται στήν τράπεζα τοῦ προβληματισμοῦ, ὅταν ὁ ἀνήσυχος παρατηρητής τῶν ἐκκλησιαστικῶν μας ἐξελίξεων, ἀποφασίζει νά ἐνδιατρίψει, μέ τήν ἀπαραίτητη προσοχή, στίς προϋποθέσεις και στή διαδικασία αὐτῆς τῆς ὑποπτης ἐκλογῆς.

Ὁ Χριστόδουλος, στήν εἰσηγητική, ἄστοχη, ἀδέξια και ὑποκριτική προσπάθειά του νά ἐπικαλύψει τήν ἀπάτη και νά ἐμφανίσει τήν προώθηση τοῦ «ἐκλεκτοῦ» του και εὐνοουμένου του ρασοφόρου, ὡς ἄψογη Συνοδική Πράξη και ὡς ἐπιλογή τοῦ ἀρίστου, μεταξύ τῶν πολλῶν ἀρίστων, ὑπέμνησε και μιά τρίτη προσδοκία τῶν μελῶν τοῦ σώματος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κορίνθου. Εἶπε, ὅτι ἡ Κόρινθος ζητάει Ποιμενάρχη ἄνδρα σοφό, ἱκανό, ἔμπειρο «και πνευματικόν».

Τί εἶχε «κατά νοῦν» ὁ Χριστόδουλος, ὅταν ὑπογράμμιζε τήν ἀπαίτηση τῶν Κορινθίων, γιά «πνευματικό» Ἐπίσκοπο και πῶς ἀνακάλυψε, ὅτι ἡ πνευματική και ἠθική συγκρότηση τοῦ ἐκλεκτοῦ του ἀνταποκρινόταν πρὸς τήν ἀπαίτηση αὐτή, δέν τό γνωρίζω. Αὐτά, πού γνωρίζω, εἶναι μερικά ἀπό τά πολλά περιστατικά, πού ἀποτελοῦν βιογραφικά, ἰδιότυπα και ἰδιότροπα, τοῦ

Διονύσιου Μάνταλου. Καί, ιδιαίτερα, μιά τελευταία πλοκή, πού άνακεφαλαιώνει άρκετές πτυχές του ήερατικού του βίου.

Μόλις μιά βδομάδα πριν άπό τή Συνέλευση τής Ίεραρχίας καί τίς έπισκοπικές έκλογές, στίς 4 Όκτωβρίου 2006, ή έβδομαδιαία έφημερίδα τής Κορίνθου, «Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ», έκφράζοντας τήν άγωνία του έκκλησιαστικού ποιμνίου τής έπαρχίας, άπηύθυνε έντονη, καυτή έκκληση στον Άρχιεπίσκοπο Χριστόδουλο, νά προσέξει νά μη μεθοδεύσει «έπιλογή μέ παρελθόν».

Ό τίτλος του άρθρου, μέ μεγάλα, έντυπωσιακά γράμματα, έλεγε:

«ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΕ

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΕ ΠΡΟΣΕΞΑΤΕ

ΘΑ ΕΙΜΑΣΤΕ ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΠΟΥ Θ΄ ΑΝΤΙΔΡΑΣΟΥΜΕ ΣΕ ΕΠΙΛΟΓΗ ΜΕ ΊΠΑΡΕΛΘΟΝ΄΄

Καί στό σωμα του άρθρου, μετά άπό τίς άναφορές στίς παλιότερες, ώραιες σελίδες τής έκκλησιαστικής ιστορίας τής Κορίνθου καί τίς ξεχατες, φρικτές, ύπογράμμιζε τήν ευθύνη του Χριστόδουλου, σέ περίπτωση προώθησης ύποψηφίου μέ παρελθόν.

΄Εγραφε, μεταξύ άλλων:

«...Πιστεύουμε καί εύελπιστούμε, ότι ή Έκκλησία τής Κορίνθου θά άνέλθει στη θεία άποστολή της, εάν ο Μακαριώτατος Άρχιεπίσκοπος Άθηνών καί πάσης Έλλάδος κ. Χριστόδουλος καί ή Ι.Σ.Ι. άποφασίσουν νά έκλέξουν Άξιον καί έντιμον Μητροπολίτη καί όχι άτομο μέ άρνητική εικόνα. Τήν ευχή μας αυτή άπευθύνουμε ειδικά προς τόν έχοντα τήν πρωτοκαθεδρία τής έλληνικής Όρθοδόξου Έκκλησίας κ. Χριστό-

δουλο, προκειμένου νά διαλυθοϋν οι φήμες πού πλανώνται στό Κορινθιακό κοινό, ότι ένας άπό τούς τυχόν διεκδικούντες τήν χηρεύουσα θέση είναι καί ο διάκονος του άτυχοϋς Μητροπολίτου ΄Ηλείας Άθανασίου.

Μακαριώτατε, σās ύπενθυμίζουμε τήν έκκλησιαστική τραγωδία των έτών 1977-1979 στη Μητρόπολη ΄Ηλείας καί τό συνακόλουθο άγριο έγκλημα στην Ίταλία (προφανώς σεξουαλικό). Άγιοι Ποιμενάρχεις, μην άδικήσετε έαυτούς, μέ μίαν έπιλογή άσυμβίβαστη μέ τίς προσδοκίες των Κορινθίων, γιατί άλλως τό χάσμα, πού ήδη ύφίσταται θά ναι άγεφύρωτο καί τότε "καί λίθοι κεκράζονται...".

Είμαστε έναντίον τυχόν τελικής διαδικασίας θρησκευτικής άποσύνθεσης. Μετά τή λαίλαπα, πού προηγήθηκε, θά είμαστε οι πρώτοι, οι όποιοι θά άντιδράσουμε σέ έπιλογή μέ "παρελθόν".

Παρακαλούμε νά μην ύποβάλλετε σέ άλλη δοκιμασία τόν θρησκευόμενο λαό τής Κορινθίας».

Αυτό τό δημοσίευμα, μέ κανένα τρόπο καί μέ καμμία δικαιολογία δέ θά μπορούσε νά τό παρακάμψει καί νά τό άγνοήσει ή Συνοδική Διοίκηση τής Έκκλησίας τής Έλλάδος. Άποτελεϊ άνοιχτή καταγγελία. ΄Υπεύθυνη καί ένυπόγραφη. Καί οι Ίεροί Κανόνες δεσμεύουν τό άρμόδιο Συνοδικό Σωμα, σέ περίπτωση ύπεύθυνης καταγγελίας, νά άναστείλει τή διαδικασία τής έκλογής καί νά έξετάσει, μέ κάθε προσοχή καί εύσυνειδησία, τό περιεχόμενο τής ένστασης.

΄Υπενθυμίζω τόν Ν΄ Ίερό Κανόνα τής Συνόδου τής Καρθαγένης, πού, μαζί μέ όλους τούς Κανόνες αυτής τής Συνό-

δου, επικυρώθηκε από τον Β' Κανόνα της ΣΤ' Οικουμενικής Συνόδου και απόκτησε καθολικό και άπαραβίαστο κύρος.

«Εκεῖνο δέ ὀρίσαι δεῖ, ὥστε, ἐάν ποτε πρὸς ἐπιλογὴν ἐπισκόπου προέλθωμεν καὶ ἀναφυῆ τις ἀντιλογία, ἐπειδὴ τὰ τοιαῦτα παρ' ἡμῖν ἐτρακταίσθησαν (ἔχει ἀποδειχθεῖ ὅτι ἔγιναν), τολμηρὸν εἶναι λοιπὸν, τρεῖς μόνους πρὸς τὸ καθἄραι τὸν χειροτονηθῶμενον εὐρεθῆναι, ἀλλὰ τῷ προλεχθέντι ἀριθμῷ προστεθῆ εἰς καὶ δύο, καὶ ἐπὶ αὐτοῦ τοῦ λαοῦ, οὐ μέλλει χειροτονεῖσθαι, ἐξετασθῶσι πρῶτον τὰ πρόσωπα τῶν ἀντιλεγόντων· εἰς ὕστερον γὰρ καὶ τὰ προτεθειμένα συζευχθῶσι· καὶ ὅτε καθαρὸς φανείη ἐπὶ δημοσίας προσόψεως, εἴθ' οὕτω χειροτονηθείη. Ἐάν τοῦτο καταδέχεται ἡ ὑμετέρα ἀγιοσύνη, τῇ ὁμοιοτητικῇ ἀποκρίσει τοῦ ὑμετέρου ἀξιώματος βεβαιωθείη. Ἀπὸ πάντων τῶν ἐπισκόπων ἐλέχθη· Πάνυ ἀρέσκει».

Ὅπως διαπιστώνει ὁ ἀναγνώστης, ἀπὸ τὴν τελευταία φράση τοῦ Ἱεροῦ Κανόνα, ἡ πρόταση, πού ἔγινε ἀπὸ ἓνα μέλος τῆς Συνόδου, ἀπὸ τὸν Ἐπίσκοπο Αὐρήλιο, ἔγινε ὁμόφωνα ἀποδεκτὴ καὶ ὅλοι ἀνεφώνησαν: «Πάνυ ἀρέσκει». Αὐτὸ σημαίνει, πὼς δὲν ὑπῆρξε καμμιά μειοψηφία στὴν υἱοθέτηση αὐτῆς τῆς διαδικασίας. Καὶ δὲν ἀφέθηκε κανένα περιθώριο παράκαμψης τῆς ἐψηφισμένης πρακτικῆς.

Γιὰ περισσότερη ἀκρίβεια, μεταφέρω τὴν ἔρμηνεία τοῦ Ἱ. Κανόνα, πού ἔχει συντάξει ὁ ἔγκριτος καὶ καταξιωμένος Κανονολόγος Βαλασαμῶνας καί, στή συνέχεια, τὴν ἔρμηνεία τοῦ ἁγίου Νικόδημου τοῦ Ἀγιορείτης.

Ὁ Βαλασαμῶνας γράφει:

«Καὶ πάλιν Αὐρήλιος εἶπεν· Ἐάν συνέλθωμεν εἰς ἐπιλογὴν ἐπισκόπου, καὶ ἴσως ἀναφανῆ τις λέγων, μὴ ὀφείλειν τὸν ψηφισθέντα χειροτονηθῆναι διὰ τινὰ αἰτιάματα, (τοῦτο γὰρ πολλάκις ἐτρακταίσθη, ἦτοι γέγονε,) τολμηρὸν ἐστὶ τρεῖς ἐπισκόπους, τοὺς ψηφισμένους δηλαδὴ κατὰ τοὺς κανόνας, ἐξετάσαι τὰ λεγόμενα, καὶ καθαρὸν ἀποφῆναι ἀπὸ τῶν αἰτιμάτων τὸν μέλλοντα χειροτονηθῆναι, ἢ τούναντίον καταδικάσαι αὐτόν· ἀλλὰ δεῖ προσκαλεῖσθαι ἓνα ἢ δύο ἐπισκόπους ἑτέρους, καὶ παρόντος τοῦ λαοῦ, ἐφ' ὃν μέλλει χειροτονηθῆναι ὁ ψηφισθείς, ἐξετάζεσθαι πρῶτον τὰ πρόσωπα τῶν ἀντιλεγόντων, εἰ κατηγορεῖν δύνανται· οὐ γὰρ πάντες εἰς κατηγορίαν προσδέχονται, ... καὶ ὅτε φανῶσιν ἐκεῖνοι δεκτοὶ πρὸς κατηγορίαν, τότε καὶ τὰ προτεθειμένα αἰτιάματα συζευχθῶσιν, ἀντί τοῦ, συνεισαχθῶσι τῇ ἐξετάσει· καὶ ὅτε καθαρὸς φανείη ἐπὶ δημοσίας προσόψεως, τουτέστιν, ἐπὶ φανεραῖς ἐξετάσεως, τότε χειροτονεῖσθαι αὐτόν. Εἶπον οὖν οἱ ἕτεροι· Πάνυ ταῦτα ἀρέσκει».

Καὶ ὁ ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἀγιορείτης, μέ τὸ γλωσσικὸ ἰδίωμα τῆς ἐποχῆς του, μᾶς δίνει τὴν ἴδια ἔρμηνεία:

«Λέγει γάρ, ὅτι ἀνίσως οἱ τρεῖς Ἐπίσκοποι οἱ ἄρκετοὶ εἰς χειροτονίαν, οἱ αὐτοὶ τρεῖς διαλέξουν καὶ ψηφίσουν τὸν μέλλοντα γενέσθαι Ἀρχιερέα... γένη δὲ ἀπὸ ἄλλους ἀντιλογία κατηγοριῶν τινῶν ἐναντίον τοῦ ὑποψηφίου (καθὼς τοιαῦτα ἀκολουθήσαντα πολλάκις ἐτρακταίσθησαν, ἦτοι ἐξετάσθησαν ἀπὸ ἡμᾶς), δὲν πρέπει οἱ τρεῖς μόνοι ἐκεῖνοι νὰ κρίνουν καὶ νὰ ἀθώσουν αὐτόν, ἀλλὰ νὰ ἦναι μέ αὐτούς καὶ ἄλλος ἓνας ἢ δύο Ἐπίσκοποι. Καὶ

α' μέν νά ἐξετάζουν ἔμπροσθεν τοῦ λαοῦ, εἰς τόν ὁποῖον μέλλει νά χειροτονηθῇ ὁ ὑποψήφιος, τά πρόσωπα τῶν κατηγορῶν ποίας ὑπολήψεως εἶναι, καί ἂν αὐτοί ἦναι ἀδιάβλητοι, τότε νά ἐξετάζουν καί τάς κατηγορίας τάς προβαλλομένας ὑπ' αὐτῶν· καί ἀφ' οὗ ὁ ὑποψήφιος φανῇ καθαρός ἀπό τάς κατηγορίας ἔμπροσθεν εἰς τό πρόσωπον τοῦ λαοῦ, τότε νά χειρονηται Ἐπίσκοπος».

Ἡ πρώτη ἀντίδραση, πού προκύπτει, αὐθόρμητα, ἀπό τή μελέτη αὐτοῦ τοῦ Ἱεροῦ Κανόνα, εἶναι πώς δεσμεύει τούς πάντες καί κανέναν, μήτε πρόσωπο ἡγετικό τῆς Ἐκκλησίας, μήτε Συνοδικό ὄργανο, δέ δικαιοῦται νά τόν ἀγνοήσει ἢ νά τόν παρακάμψει.

Ἀπό κεῖ καί πέρα, ἀνακαλύπτει ὁ ἀναγνώστης μιά σειρά δικονομικῶν διατυπώσεων, πού ψηφίστηκαν γιά νά καθορίσουν, μέ ἀκρίβεια, τόν τρόπο ἀντιμετώπισης τοῦ προβλήματος. α) Οἱ Ἀρχιερεῖς, πού ἔκαναν τήν ἐκλογή καί δρομολόγησαν τήν τελεσιουργία τοῦ Μυστηρίου τῆς χειροτονίας, πρέπει νά ἀναστείλουν τή περαιτέρω διαδικασία. β) Νά καλέσουν καί ἄλλους Ἀρχιερεῖς, ἀδιάβλητους καί ἀμερόληπτους καί, μαζί μέ αὐτούς, νά ἐξετάσουν τίς προβεβλημένες αἰτιάσεις. γ) Σέ πρῶτο πλάνο, θά πρέπει νά ἐρευνήσουν τήν ἠθική ἀκεραιότητα καί τήν κοινωνική ὑπόληψη τῶν προσώπων, πού κατέθεσαν τίς καταγγελίες. δ) Ἄν διαπιστώσουν, πώς πρόκειται γιά πρόσωπα σοβαρά καί ἀδιάβλητα, ὑποχρεοῦνται νά προχωρήσουν στήν ἐκδίκασή τους. ε) Ἀλλά αὐτό, ὄχι μυστικά. Ἡ ἐκδίκαση πρέπει νά γίνεῖ μπροστά στό λαό τῆς ἐπαρχίας, τήν ὁποία προορίζεται νά ποιμάνει ὁ ἐκλεγμένος Ἐπίσκοπος. στ) Καί,

μόνο, ὅταν ὁ ὑποψήφιος «φανεῖ καθαρός», νά γίνεται ἡ χειροτονία.

Ὑποψιάζομαι, ὅτι ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος, θέλοντας νά ἀμνηστεύσει τόν ἑαυτό του καί τό ἀμαρτωλό περιβάλλον του, θά σπεύσει νά ἰσχυριστεῖ, ὅτι ἡ διαδικασία αὐτή ἐπιβάλλεται, στήν περίπτωση, πού τήν ἐκλογή καί τή χειροτονία τή δρομολογοῦν τρεῖς μόνο Ἐπίσκοποι. Ἐνῶ στή συγκεκριμένη περίπτωση τῆς 10ης Ὀκτωβρίου 2006, ἡ ἐκλογή ἔγινε ἀπό μείζον Σῶμα, ἀπό τό Σῶμα τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ ἀπάντηση στόν ἰσχυρισμό αὐτό εἶναι ἀπλή. Τήν ἐκλογή τοῦ σημερινοῦ Μητροπολίτη Κορίνθου δέν τήν ἔκανε, ἐλεύθερα, μετά ἀπό εὐσυνείδητη διερεύνηση τῶν προσόντων τοῦ υποψήφιου καί μετά ἀπό ἐκτενή ἰκεσία στό Πανάγιο Πνεῦμα, ἡ Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας. Τήν ἀποτόλμησε μόνος του ὁ Χριστόδουλος (ἀντί τρεῖς, ὁ ἕνας) καί τήν ἐπέβαλε, μέ τή βία ἢ μέ τήν κολακεία, στήν ὁμήγυρη τῶν Μελῶν τῆς Ἱεραρχίας. Καί ὁ τρόπος αὐτός τήν κατέστησε περισσότερο τρωτή, ἀπό ὅ,τι θά ἦταν, ἂν τήν ἔκανε ἡ μικρή ομάδα τῶν τριῶν Ἐπισκόπων.

Καί κάτι δευτέρο. Ὁ Ἱερός Κανόνας ὀρίζει, ὅτι ἡ διερεύνηση τῶν κατηγοριῶν καί ἡ ἐκδίκασή τους πρέπει νά γίνεται μπροστά στή συναγμένη κοινότητα τῶν μελῶν τῆς Ἐπαρχίας, τήν ὁποία πρόκειται νά ποιμάνει ὁ νέος Ἐπίσκοπος. Ὅλοι πρέπει νά εἶναι παρόντες. Ὅλοι πρέπει νά πειστοῦν, ἀπό τή διάφανη διαδικασία, ὅτι ὁ αὐριανός πνευματικός τους πατέρα, εἶναι ἀθῶος. Ὅλοι πρέπει νά ἀναπαυτοῦν, νά ἀνοίξουν τίς καρδιές καί νά προσφέρουν ἀγάπη καί ἐμπιστοσύνη στό νέο

τους Ἐπίσκοπο.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος ἦταν ὑποχρεωμένος νά τόν σεβαστεῖ τόν Ἱερό Κανόνα καί τή διαδικασία, πού ἐπιβάλλει. Μετά τό δημοσίευμα-καταγγελία, πού κυκλοφόρησε καί ἔγινε γνωστό σέ ὅλη τήν ἐπαρχία τῆς Κορινθίας, ἡ ἄμεση ἐκλογή καί ἡ χειροτονία τοῦ ἀρχιμανδρίτη Διονύσιου Μάνταλου σέ Μητροπολίτη Κορίνθου ἦταν κλειδωμένη. Τό κοινό ὄνειρο, τοῦ ὑποψήφιου καί τοῦ προστάτη του Ἀρχιεπισκόπου, ἦταν ἀνέφικτο. Ἐάν καί οἱ δύο ἐπέμεναν νά προχωρήσουν στήν ἐνσάρκωσή του, ἡ μόνη δυνατότητα, πού ἀνοιγόταν μπροστά τους, ἦταν ἡ ἀναβολή τῆς ἐκλογῆς Μητροπολίτη Κορίνθου, μέ τήν προοπτική νά διερευνηθοῦν ὅλες οἱ καταγγελίες καί ὅλες οἱ φήμες, πού κυκλοφόρησαν σέ βάρος τοῦ συγκεκριμένου ἐκκλησιαστικοῦ λειτουργοῦ. Καί ἡ διερεύνηση νά γίνει μέ διαδικασία ἀδιάβλητη, ὅπως ὀρίζει ὁ Ἱερός Κανόνας, πού διαβάσατε παραπάνω. Ἐάν ἡ ἔρευνα αὐτή ἀποδείκνυε, πώς οἱ αἰτιάσεις εἶναι ἀνυπόστατες, τότε καί μόνο τότε, θά εἶχε τό δικαίωμα ὁ κ. Χριστόδουλος, νά τόν προωθήσει πρὸς τόν Μητροπολιτικό θρόνο καί νά τόν ἀναδείξει ποιμένα τῶν Κορινθίων ἢ ὁποιασδήποτε ἄλλης ἐκκλησιαστικῆς ἐπαρχίας.

Φυσικά, ἔμενε ἀνοιχτό ἕνα δεύτερο ἐνδεχόμενο. Ὁ ὀριστικός ἀποκλεισμός τῆς ἐκλογῆς Μάνταλου. Καθώς ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἦταν πλήρως ἐνημερωμέ-

νος γιά τά περιστατικά, πού ἐκτυλίχτηκαν μεταξύ τῶν ἐτῶν 1977-1979 καί ἦταν σέ θέση νά ὑπολογίσει τίς συνέπειες μιᾶς ἀναψηλάφησης τοῦ καταχωνιασμένου φακέλλου, τόν συνέφερε-ἀθόρυβα καί εὐστροφα-νά δώσει στήν Ἱεραρχία τήν εὐχέρεια νά στραφεῖ πρὸς ἄλλη προσωπικότητα, ἀνεπίληπτη καί ἀκατηγόρητη. Ἡ ἐκλογή αὐτή θά μπορούσε νά πραγματοποιηθεῖ, χωρίς καμμιά καθυστέρηση, ἀπό τήν «ἐν ὄψει» Συνέλευση τοῦ Σώματος τῆς Ἱεραρχίας.

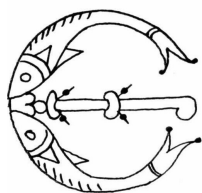
Ὁ Χριστόδουλος δέν ἀκολούθησε μήτε τόν ἕνα, μήτε τόν ἄλλο δρόμο. Προτίμησε τήν ποδοπάτηση τοῦ διάφανου Ἱεροῦ Κανόνα καί τόν ἐκβιασμό τοῦ Σώματος τῆς Ἱεραρχίας, νά ὑποκύψει στούς ὑποπτους σχεδιασμούς του. Καί, τελικά, ἔγινε αὐτό, πού ἔγινε. Οἱ ἐκλέκτορες ἐξευτελίστηκαν. Ἐγιναν στραγγαλιστές τῶν ἐπισκοπικῶν τους συνειδήσεων καί ὑπηρέτες τῶν ἀρχιεπισκοπικῶν ἰδιοτροπιῶν. Καί οἱ Κορίνθιοι, ὁ πικραμένος καί πονεμένος αὐτός λαός, σπρώχτηκε βίαια, ἔξω ἀπό τό φράχτη τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ περιβόλου, χωρίς νά πληροφορηθεῖ ὑπεύθυνα τί καί πῶς ἔγινε κατά τή δεκαετία τοῦ '70 σέ ἕνα ἄλλο διαμέρισμα τῆς Πελοποννήσου καί χωρίς τό δικαίωμα νά χαρεῖ μιᾶ, ἀδιάβλητη καί, ἀποδεδειγμένα, Ἀγιοπνευματική ἐκλογή καί χειροτονία τοῦ νέου ποιμενάρχη του.

Ο ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ
ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

«Λιμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ μὴ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας εἰς τὴν αὐλὴν τῶν προβάτων, ἀλλὰ ἀναβαίνειν ἀλλαχόθεν, ἐκεῖνος κλέπτης ἐστὶ καὶ λιστής» (Ἰωάν. 1' 1).

Ἡ «Γυναικεία Πνευματικότητα»

να θέμα, πού συζητήθηκε στην Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας μας τόν Ὀκτώβριο 2004, ἦταν ὁ ρόλος τῶν γυναικῶν στήν Ἐκκλησία, καί ἐιδικότερα ἡ «ἀναβίωσις τοῦ θεσμοῦ τῶν διακονισσῶν». Οἱ ἀποφάσεις τῆς Συνόδου, κατὰ τό σχετικό δελτίο τύπου, ἦταν οἱ ἐξῆς: «α) ὁ θεσμός τῶν διακονισσῶν ὑφιστάμενος ἀρχαιόθεν καί ἐρειδόμενος ἐπὶ τῶν Ἱερῶν Κανόνων οὐδέποτε καταργήθηκε, καί β) ἐπαφίεται στήν διακριτική εὐχέρεια τοῦ ἐπιχωρίου Ἐπισκόπου ἡ καθιέρωση τῶν γεροντισσῶν τῶν Ἱερῶν Μονῶν τῆς Ἐπαρχίας αὐτοῦ, γιά τίς ἀνάγκες τῆς Ἱερᾶς Μονῆς καί μόνο, χωρίς νά ἐκληφθεῖ ὅτι ἡ διακόνισσα εἶναι βαθμός ἱερωσύνης». Ἡ Ἱεραρχία μέ τήν ἐνέργειά της αὐτή, ἀπέσπασε διθυραμβικούς ἐπαίνους, κυρίως ἀπό φεμινιστικούς κύκλους, πού ἐπιδιώκουν τήν εἴσοδο γυναικῶν στόν κλήρο. Στό χρόνο, πάντως, πού πέρασε ἀπό τότε, τίποτε δέν εἶδαμε νά ὑλοποιεῖται. Ποιό, λοιπόν, κενό θέλησε ἡ Ἱεραρχία νά καλύψει μέ τίς ἀποφάσεις της;

Τό δικαίωμα κάθε συνειδητοῦ μέλους τῆς Ἐκκλησίας νά ἐπιτελεῖ, ἄν θέλει, ἱεραποστολικό, κατηχητικό, φιλανθρωπικό καί κοινωνικό ἔργο, εἶναι αὐτονόητο. Ὅλους μᾶς δεσμεύει ἡ ἐντολή τοῦ Κυρίου «ὕμεῖς ἐστέ τό ἄλας τῆς γῆς» (Ματθ. ε' 13), ἡ ὁ-

ποία γιά πολλούς μεταφράζεται σέ δράση, ὄχι μόνο ἐσωτερική ἢ στό στενό περιβάλλον τους, ἀλλά εὐρύτερη πρὸς τόν ἔξω κόσμο. Οἱ γυναῖκες στήν Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία οὐδέποτε ἐξαίρεθηκαν ἀπ αὐτή τήν δράση. Ὁ ἱερός Χρυσόστομος ἀναφέρεται στίς συνεργάτιδες τῶν Ἀποστόλων καί λέγει: «λεόντων θερμότεραι αἱ τότε γυναῖκες ἦσαν διανεμόμεναι πρὸς τοὺς ἀποστόλους τοὺς ὑπὲρ τοῦ κηρύγματος πόνους (πιό φυχωμένες κι' ἀπό λιοντάρια, οἱ γυναῖκες τῶν Ἀποστολικῶν χρόνων, συμερίζονταν μέ τοὺς Ἀποστόλους τοὺς κόπους τοῦ ἀποστολικοῦ ἔργου). Διά τοῦτο καί συνεπεδήμουν αὐτοῖς, καί τά ἄλλα πάντα διηκονοῦντο (τοὺς ἀκολουθοῦσαν καί διακονοῦσαν στό ἔργο τους)» (PG 60, 669). Τέτοιες γυναῖκες ἔλαμψαν σ ὅλη τήν ἱστορική πορεία τῆς Ἐκκλησίας. Καί σήμερα ὑπάρχουν. Δέν προέκυψαν ἀπό ἀποφάσεις Συνόδων. Ἐξ ἄλλου, δέν μποροῦν οἱ Σύνοδοι νά θέσουν φραγμούς σέ κλήσεις, στίς ὁποῖες μιλάει ὁ Θεός.

Ἀσάφες εἶναι καί τό σκέλος τῆς ἀποφάσεως, γιά τή διακριτική εὐχέρεια τῶν Ἐπισκόπων (δέν τήνεῖχαν;), νά «καθιερώουν» (;) γερόντισσες γυναικείων Μονῶν «χωρίς νά ἐκληφθεῖ ὅτι ἡ διακόνισσα εἶναι βαθμός ἱερωσύνης». Δηλαδή, τί ἄλλο νά κάνουν οἱ γερόντισσες, πέραν αὐτοῦ, πού κάνουν τώρα; Παρεμφερές θέμα ἀπασχό-

λησε τή Σύνοδο τῆς «Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας στήν Ἀμερική» (OCA), συμπτωματικῶς τόν αὐτό μήνα, Ὁκτώβριο 2004. Ἀφορμή ἔδωσε τό ὅτι ὀρισμένες ιστοσελίδες ἐνοριῶν ἔδειξαν εἰκόνες μέ κορίτσια ντυμένα παπαδάκια νά ὑπηρετοῦν στό Ἅγιο Βῆμα, γεγονός, πού προκάλεσε σάλο. Ἡ ἀνακοίνωση, πού ἐκδόθηκε, λέει: «Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῶν Ἐπισκόπων τῆς OCA, στή προσπάθειά της νά περιφρουρήσει τή συνοχή τῆς Ἐκκλησίας καί τήν ἀκεραιότητα τῆς Παραδόσεώς Της, ἐπανεβεβαίωσε κατά τή Συνεδρία Αὐτῆς στίς 18-19 Ὀκτωβρίου 2004..., τήν προσήλωσή της στήν ἀρχαία τάξη τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, σύμφωνα μέ τήν ὁποία μόνο ἄρρενες ὑπηρετοῦν στό Ἅγιο Βῆμα. Κάθε ἐνέργεια, ἀντίθετη πρός αὐτή εἶναι ἀπαράδεκτη. Ἐνῶ ἡ Ἱερά Σύνοδος ἐπιβεβαιώνει τήν προσήλωσή Της στήν πράξη τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, σέ ὅ,τι ἀφορᾶ τόν ἱερό κλῆρο καί ὅσους ὑπηρετοῦν καί φροντίζουν τό Ἱερό Βῆμα, θέλει νά ἐνθαρρύνει ὅλους τοὺς Ὁρθοδόξους Χριστιανούς νά προσφέρουν τίς ὑπηρεσίες τους πρός τήν Ἁγία τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, συμφώνως πρός τήν κλήση, τήν ὁποία καθέννας ἔλαβε κατά τή βάπτισή του».

Ἐνα ἐπιχείρημα, πού προβάλλεται ὡς συνηγορία τοῦ νά μποῦν γυναῖκες στόν κλῆρο, εἶναι ὅτι θά τόν ἐμπλουτίσουν μέ τή «γυναικεία πνευματικότητα». Γιά τό θέμα αὐτό, κάνει λόγο μιά Ἀμερικανίδα διανοούμενη μέ πλούσια συγγραφική καί ὁμιλητική δράση. Στά νιάτα της ὑπῆρξε φεμινίστρια. Αὐτή καί ὁ ἄντρας της, προτεστάντες καί οἱ δύο τότε, μετά ἀπό κάποια κρίσιμη καμπή τῆς ζωῆς τους, φοίτησαν καί οἱ δύο σέ ἱερατική σχολή Ἀγγλικανῶν,

οἱ ὁποῖοι ἔχουν δεχθεῖ γυναῖκες στόν κλῆρο. Ἐκεῖνος ἔγινε πάστορας. Μετά ἀπό ἀρκετά χρόνια ἔγιναν Ὁρθόδοξοι, ὁ δέ σύζυγος χειροτονήθηκε Ὁρθόδοξος ἱερέας. Εἶναι ἐφημέριος σέ ὀρθόδοξη ἐνορία κοντά στή Βαλτιμόρη τῶν ΗΠΑ. Ἡ πρεσβυτέρα Frederica Mathews-Green, (περί αὐτῆς πρόκειται), σήμερα γιὰ γιὰ, δημοσίευσε πρόσφατα ἄρθρο γιά τή γυναικεία πνευματικότητα σέ σχέση μέ τήν Ἐκκλησία (ιστοσ. beliefnet.com). Παραθέτουμε κάποιες θέσεις της.

«Γιά πολλά πράγματα χαίρομαι πού εἶμαι Ὁρθόδοξη τῆς Ἀνατολῆς-λιβάνι, λειτουργίες,...-ξέρετε, ὅμως, τί πιό πολύ ἀπ' ὅλα μ' ἀρέσει; Ἡ ἀπουσία αὐτῆς τῆς ἀνόητης ἰδέας περί «γυναικείας ἱερωσύνης»... Στήν Ὁρθοδοξία, ὄχι μόνο «γυναικεία ἱερωσύνη» δέν ἰσχύει, ἀλλ' οὔτε «γυναικεία πνευματικότητα». Δέν ὑπάρχουν οἱ ἀλαζονικές φαντασιώσεις περί τῆς μοναδικῆς, τάχα, εὐαισθησίας τοῦ γυναικείου πνεύματος, λές καί εἴμαστε ντελικάτα καναρίνια, πού μυξοκλαῖμε στίς αἴθουσες ἀναμονῆς... Δέν ὑπάρχει ὁ γεμάτος ὀργή θρῆνος γιά τήν ἀπαράμιλλη προσφορά τῆς γυναικας στήν πίστη, πού, τάχα, ποδοπατήθηκε ἄγρια ἀπό μιά κακή πατριαρχική Ἐκκλησία!... Γυναῖκες καί ἄντρες δέν διαφέρουμε τόσο πολύ... Μπροστά στό χάος, τό ὁποῖο ὁ Χριστός ἦρθε νά γεφυρώσει, εἴμαστε ὅλοι τό ἴδιο. Στεκόμαστε στά πόδια τοῦ Σταυροῦ καί δουλεύουμε γιά τή σωτηρία μας ταπεινά καί μέ μετάνοια, χωρίς φανφαρονική μανία ἐπιδείξεως... Στήν Ὁρθοδοξία δέν ἰσχύει τόσο αὐτό, πού κάποιο διοικητικό ὄργανο ἀποφασίζει, ὅσο αὐτό, πού ἡ κοινότητα ἔχει ζήσει στό παρελθόν. Μπορεῖ μιά γυναίκα νά γίνε ἱε-

ραπόστολος; *Ναί, δείτε τήν αγία Νίνα τῆς Γεωργίας. Μπορεῖ νά γίνει θεολόγος ὑμνογράφος; Ναί, δείτε τήν Ἀγία Κασσιανή. Καί ἀκόμα: μπορεῖ μιά γυναίκα νά κυβερνήσει ἕνα ἔθνος καί νά συγκαλέσει Σύνοδο, πού θά διατυπώσει δόγματα; Ναί, ἔχουμε τήν Εἰρήνη τήν Ἀθηναία. Ἡ ἱστορία δείχνει ὅτι ἡ γυναίκα μπορεῖ νά γίνει θαυματουργός καί νά θεραπεύει, ἱεραπόστολος, κατηχήτρια, σύμβουλος καί συνεργάτης ποιμένων, ὁμολογητής, «σαλή διά Χριστόν», χωρίς νά πρέπει νά φοράει ἄμφια κληρικῶν... Σέ τελευταία ἀνάλυση, μεγάλο μέρος ἀπό τό ἔργο τοῦ Χριστοῦ στόν κόσμο γίνεται ἀπό ἀνθρώπους, πού δέν εἶναι χειροτονημένοι. Δέν μέ ἐνδιαφέρει τό ὅτι ἄλλες ἐκκλησίες χειροτονοῦν γυναῖκες, τό νά ἐμμένει, ὅμως, κανείς στό θέμα αὐτό φανερώνει ἕναν ὑπερ-κληρικαλισμό, πού ἀπαξιώνει τό ἔργο τῶν λαϊκῶν. Οἱ δυνατότητες δράσεως τοῦ λαοῦ εἶναι τεράστιες. Μικρό μέρος μπορεῖ νά ἀναληφθεῖ ἀπό τόν κληρο... Τό πρόβλημα μέ ὅσους μιλάνε γιά «γυναικεῖα πνευματικότητα», εἶναι, γιά μένα, ὅτι ἀγελοποιοῦν τίς γυναῖκες, πού, χολωμένες ἐξ αἰτίας κάποιων παλαιῶν λαθῶν, ἀπαιτοῦν, γιά ἀποκατάσταση, ἐξουσίες, ἐπαίνους, τιμές... Ἔχουμε κληθεῖ νά ὑπηρετοῦμε στήν ἀφάνεια ὑπομένοντας σταυρό, ὄχι ἀνθοδέσμες. Ἡ κλήση εἶναι κοινή πρός ὅλους μας. Καί οἱ ἄντρες καλοῦνται νά βιώσουν τούς σκληρούς ὅρους τῆς κλήσεως αὐτῆς. Νά ὑποφέρουν καί αὐτοί. Ὁ Χριστός δέ φαίνεται νά ἔκανε διακρίσεις. Ἐν Αὐτῷ, «οὐκ ἔνι ἄρσεν ἢ θήλυ». Αὐτά ἀποτελοῦν ἐπιδερμικές διαφορές, πού κάποτε θά καταργηθοῦν. Ἄς μὴν οἰκοδομοῦμε τήν πίστη μας πάνω σ' αὐτές.*

Ἡ Ἐκκλησία τιμᾷ καί ὑμνεῖ ἀγίους

πάνω στή γῆ. Τούς προβάλλει ὡς πρότυπα πρός μίμηση. Ὁδηγούς καί στηρίγματα στήν πορεία μας. Ἀναμφίβολα, θά σελαγίζουσιν, σάν περίλαμπροι ἀστέρες καί στούς «καινοῦς οὐρανοῦς» τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Ἔχω τήν αἴσθησι, ὅμως, ὅτι θά λάμπουν, ἴσως ἐξ ἴσου, πολλοί, πού μένουν ἐδῶ ἀφανείς. Πού ζοῦν ταπεινά ἐν Χριστῷ καί ἐπιτελοῦν μέ συνέπεια καί ἀθόρυβα τό χρέος τους. Πάντα σκληρό, πάντα ἕνας σταυρός. Σίγουρα, μέσα σ' αὐτούς θά περιλαμβάνονται πάμπολλες γυναῖκες, πού λιώνουν «διακονῶντας» μέ κάθε τρόπο, ὑλικό ἢ πνευματικό, τούς ἄλλους μέσα καί ἔξω ἀπό τήν Ἐκκλησία.

Ε. Χ. Οἰκονομάκος

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Δεκαπενθήμερο Δελτίο

Ἐκκλησιαστικῆς Ἐνημέρωσης

Κωδικός 2360

Ἰδιοκτήτης - Ἐκδότης

ὁ Μητροπολίτης

Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Διεύθυνση

19011 Αὐλών Ἀττικῆς

Τυπογραφεῖο Κωνσταντίνου Σανιδᾶ

Ἰωαννίνων 6, Μοσχάτο

ISSN 1790-482X

Χριστόδουλος, ὁ Εὐρωλιγούρης

Τί νά σᾶς πῶ, φίλοι μου! Φούσκωσα, φούσκωσα, ἔγινα μπαλόνη. Ἔτοιμος νά ἐκραγῶ. Νά μπήξω τίς φωνές. Νά ἀνάψω καί καμμιά σφαλιάρα στους ὑπεύθυνους. Ἄλλιά σέ ποιούς ὑπεύθυνους; Σ' αὐτό τό ἐρώτημα μπλοκαρίστηκα. Δέν κατάφερα νά ξεδιαλύνω ποιός ἦταν ὁ πρῶτος ὑπεύθυνος καί ποιός ὁ δεύτερος.

Νά σᾶς πῶ τήν ἱστορία ἀπό τήν ἀρχή.

Στίς ἀρχές τοῦ Δεκέμβρη, πολλοί ἀπό τούς ἐνορίτες, καθῶς πατοῦσαν τό ποδάρι τους στό νάρθηκα τῆς Ἐκκλησίας καί μέ ἀντίκρουζαν μπροστά τους, μοῦ ἔρριχαν μιὰ βλοσυρή ματιά καί μοῦ ἔκαναν τήν ἴδια ἐρώτηση:

-Θά πάει ὁ Χριστόδουλος στόν Πάπα;

Μιά φορά, δύο φορές, τρεῖς φορές μοῦ ἔκαναν τήν ἴδια ἐρώτηση... Ὅποτε, μέ μπάφιασαν. Καί ἔπιασα νά τούς ἀπαντάω καί γώ, φτιαγμένος καί ἀναφοκοκινισμένος:

-Πᾶτε νά τόν ρωτήσετε. Ἐγώ εἶμαι νεωκόρος. Δουλειά μου εἶναι νά σκουπίζω καί νά σφουγγαρίζω τήν Ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ. Δέν ἔχω ἐντολή νά ὀρμηγεύω ἢ νά διατάζω τόν Ἀρχιεπίσκοπο.

Κάποιοι ἔκλειναν τό διάλογο καί προχωροῦσαν στό παγκάρι, γιά νά ρίξουν τόν «ὀβολό» τους καί νά πάρουν κερδί. Κάποιοι ἄλλοι, ζόρικοι, ἔρριχαν τή σαίτα τους:

-Ἐξελίχτηκε σέ Εὐρωλιγούρη ὁ Χριστόδουλος; Ὅταν ἔγινε Ἀρχιεπίσκοπος,

ἀνέβηκε, μέ ὑπερηφάνεια, τά σκαλοπάτια τῆς ἐξουσίας του καί, μέ κομπασμό, μᾶς κάλεσε ὅλους νά ἀποκηρύξουμε τούς Εὐρωλιγούρηδες Ἑλληνες, πού ἀλληθωρίζουν πρός τούς μποναμάδες τῶν Εὐρωπαϊῶν καί, γιά νά τούς κερδίσουν, προδίδουν τά θησαυρίσματα τῆς γῆς μας καί τίς παραδόσεις τῶν πατεράδων μας. Πῶς, τώρα, αὐτός ὁ σημαιοφόρος τῶν παραδόσεων, κατάντησε Εὐρωλιγούρης καί τρέχει ξωπίσω ἀπό τόν Πάπα, προσπαθώντας νά φωτογραφηθεῖ μαζί του καί νά ἀποσπάσει ἕνα λόγο ἀναγνώρισης, γιά νά ἀναβαθμίσει τό κουρελιασμένο γόητρό του;

Τί νά σᾶς πῶ, ἔτσι, ὅπως μοῦ τίς εἶπαν καί τίς ξαναεἶπαν, αὐτές τίς κατηγορίες, οἱ γνωστοί ἐνορίτες, ἔπιασα καί ἐγώ νά τίς ἀποδέχομαι καί νά τίς κάνω δικές μου ἐκτιμήσεις.

-Λές νά φράγκεφε ὁ Χριστόδουλος; σκεφτόμουνα, καθῶς γυρόφερνα κάτω ἀπό τίς καμάρες τῆς Ἐκκλησίας. Λές νά πρόδωσε τήν Ὀρθοδοξία, γιά νά φωτογραφηθεῖ μέ τόν Πάπα καί γιά νά πάρει λίγη ἀπό τήν αἴγλη του;

Φορτισμένος, ἀποφάσισα νά ἀδειάσω τήν τσαντίλα μου στους παπάδες, πού ἤξεραν πολλά περισσότερα πράγματα καί μπορούσαν νά μέ διαφωτίσουν.

-Ὡστε, ὁ Χριστόδουλος ἔγινε Εὐρωλιγούρης, εἶπα, μπαίνοντας ἀναμμένος στό

γραφεΐο, πού κάθονταν, πίνοντας τόν καφέ τους καί κουβεντιάζοντας.

Τούς είδα νά αϊφνιδιάζονται. "Ανοιξαν τά μάτια τους. Μέ κύτταξαν άσκαρδαμυκτί. "Έσκασαν ένα ειρωνικό χαμόγελο. Καί, μετά, καταδέχτηκαν νά μου μιλήσουν.

-Μακριά νυχτωμένος είσαι. Είπε, κοφτά ό παπα-Γιάννης. Κι' ό παπα-Γιώργης, άρπάζοντας τό σκονί τής κουβέντας, άρχισε νά μου δίνει τό χαμένο μάθημα:

-Ό Χριστόδουλος δέν έγινε τώρα Εύρωλιγούρης, φίλε μου. Τέτοιος ήταν από τήν άρχή. 'Απλά, τώρα, παραστράβωσε. 'Η πείνα του γιά προβολή, γιά δόξες καί τιμές καί γιά έμφανίσεις στίς όθόνες τών τηλεοράσεων, τόν έκανε νά χάσει τήν αυτοκυριαρχία του καί νά τρέχει λαχανιασμένος έκεϊ, πού πιστεύει πώς θά βρεί τούς τηλεοπτικούς προβολείς έστιασμένους στό μοϋτρο του.

Ό παπα-Γιάννης ξαναμπήκε στή μέση:

-Τό άνέμισμα του λάβαρου τής 'Αγίας Λαύρας ήταν σκέτη ύποκρισία. Δόλωμα, γιά νά άγρεύσει τήν έμπιστοσύνη καί τήν άφοσίωση τών άφελών 'Ελλήνων. Μέσα του τόν έκαιγε τό όνειρο τής έξουσίας, τής χλιδής καί τής άχαλίνωτης έγωστρέφειας τών πιό ξεπεσμένων Εύρωπαίων. "Αλλωστε, τό είδατε όλοι καί τό διαπιστώσατε: Τούτη τήν ώρα, τό λάβαρο τής 'Αγίας Λαύρας τό απέσυρε, τό έβαλε σέ άχρησία καί ύψωσε τή σημαία του έναγκαλισμοϋ μέ τόν Πάπα καί μέ όλους τούς διαφημιστές τής άποχρωματισμένης πνευματικά πανευρωπαϊκής κουλτούρας.

'Εγώ, έντυπωσιασμένος, κυττοϋσα καί άκουγα. Δέν προλάβαινα νά άρθρώσω οϋτε λέξη. Τόσο όρμητικοί ήταν οι δυό παπάδες καί τόσο καταγιριστικά τά έπιχει-

ρήματά τους. "Αλλωστε καί άν εύρισκα τό χρόνο νά πω κάτι, τί νά έλεγα; 'Αγράμματος έγώ, πώς νά άντιμετωπίσω τούς γραμματισμένους παπάδες τής ένορίας μας;

-Δέ βλέπετε, ρώτησε ό παπα-Γιώργης, ξαναμπάινοντας στήν κουβέντα; Ποϋ τόν χάνεις, ποϋ τόν βρίσκεις, πότε στό Παρίσι βρίσκεται, μέ τήν άμφιλεγόμενη παρέα του καί πότε στό πανάκριβα, άριστοκρατικά θέρετρα τής 'Ελβετίας. 'Η 'Ελλάδα δέν τόν χωράει. Καί οι στενόκοπες άνέσεις, πού παραχωροϋνται στό μέσο 'Ελληνα πολίτη, είναι, γι' αυτόν, άπαράδεκτες. Σ' όλους τούς σχεδιασμούς του καί σ' όλες τίς συμπεριφορές του εκφράζει τήν πείνα καί τή δίψα γιά τήν έλευθεριότητα του "Αμστερνταμ, γιά τήν καιρική άπόσυρση στίς μυστικές συμπεριφορές τών 'Ελβετικών σαλέ καί, άντίστροφα, γιά τήν, έπίδοση στό κοσμικό άθλημα τών φωτεινών, τηλεοπτικών παραθύρων. Γιά τήν παγκόσμια προβολή καί γιά τήν τεχνητή άνάδειξη ένός, δήθεν, πανευρωπαϊκού ήγετικού προτύπου.

Είπαν καί άλλα πολλά. Σά νά ξεθύμωσαν. Σά νά τούς δόθηκε ή εύκαιρία νά άδειάσουν από μέσα τους τόν κάδο τών πιεσμένων αντιδράσεων.

Μερικά, από αυτά, πού είπαν οι δυό παπάδες, τά συγκράτησα στό νοϋ μου. Τά πολλά τά έχασα. Τό μόνο, πού μου έμεινε σά διδάγμα, ήταν νά μή προσπαθώ νά ανατρέψω τά έπιχειρήματα τών ένοριτών, όταν κατηγοροϋν τόν Χριστόδουλο ως Εύρωλιγούρη. Τώρα συμφωνώ μαζί τους. Τόν παραδέχομαι καί έγώ, Εύρωλιγούρη. Καί χαμαρώνω γιά τόν ξευπνο χαρακτηρισμό μου.

Ό Νεωκόρος